

¡BOMBA!

Por lanzar discursos turbios tendrá que entregar la llave, afirmar transición suave y condenar los disturbios

K'uintsil

Edición de fin de semana, del viernes 8 al domingo 10 de enero de 2021

CAMPECHE · YUCATÁN · QUINTANA ROO · AÑO 5 · NÚMERO 1394 · www.lajornadamaya.mx

MÉEK' KOJ

U CHÍKULAL YUCATÁN SAJBE'ENTSIK YANIK IKIL U CHOKOTAL YÓOK'OL KAAB

U méek' kojil Caribe (*Phoenicopterus ruber*) juntúul ba'alche' chíikbesik Yucatán, ts'o'okole' ichil u máan ja'abo'obe' ts'o'ok u núup'ul yéetel u kaajil le lu'uma'; ts'o'okole' ichil maaya miatsile' láayli' jach chika'an yanik, kex tumen ma' kéet yanik yéetel uláak' ba'alche'ob je'el bix báalam.

Yaan máako'obe', u ya'abile' leti'e' máaxo'ob kaja'ano'ob tu jáal ja'ilo'ob Yucatáne', ku yilko'ob méek' koj beey juntúul k'a'anan ba'alche' ma' chéen ti'al u cha'anta'al tumen ajxiinximbal máako'ob, tumen láayli' xan ku ts'a'abalo'ob yéetel ku bo'onolo'ob ti' najo'ob, otelo'ob, kúuchilo'ob koonol yéetel uláak' tu'uxo'ob.

"K'a'ananba'alche' U chíikulal le lu'uma'... ts'o'okole' ichil u kuxtal maayaobe' láayli' chíikano'obi'; tumen ts'a'abano'ob ti' jayp'éel úuchben kúuchilo'ob yaan te'e jáal ja'o'", beey úuchik u ya'alik Rodrigo Migoya Von Bertrab, máax patjo'olt u múuch'il Niños y Crías A.C, yéetel máax ts'o'ok u máansik jo'olajun jaabo'ob táan u meyaj ti'al u kaláantik yéetel u beetik xaak'alilo'ob yóok'lal méek' koj.

ABRAHAM BOTE
MÉRIDA, YUCATÁN

OOHEL
JUAN MANUEL VALDIVIA

ESPECIAL: FAUNA NUESTRA | P. 44 A 46